

Beleidsplan 2018 - 2020

Stichting FolkBaroque Amsterdam
Funenpark 100 1018 AK Amsterdam
info@folkbaroqueamsterdam.com
www.folkbaroqueamsterdam.com
Tel. 06 21157988

Samenvatting

FolkBaroque Amsterdam wil de volkse muziek uit de renaissance en barok opnieuw een klinkende dialoog aan laten gaan met de kunstmuziek uit de baroktijd. FolkBaroque Amsterdam richt zich daarbij op een internationale kring van nieuwsgierige muziekliefhebbers van alle leeftijden. FolkBaroque Amsterdam geeft met dit beleidsplan verder inzicht in haar ambities en groei van activiteiten voor de komende drie jaren, en bespreekt de daarvoor benodigde promotionele, organisatorische en financiële middelen.

Inleiding

Tijdens de renaissance en de barok bestonden er lang niet altijd zulke duidelijke scheidslijnen tussen cultuurmuziek en volksmuziek als in onze tijd. Componisten gebruikten vormen en elementen uit de volksmuziek. Muzikanten traden op in allerlei stijlen en allerlei settings. Amateurs speelden en zongen vaak zij aan zij met professionals. Die luchtigheid en speelsheid in de uitvoeringspraktijk, waarin muziek gewoon muziek is en niet in kunstmatige vakjes wordt ingedeeld, wil FolkBaroque Amsterdam stimuleren.

FolkBaroque Amsterdam (FBA) beoogt festivals, concerten, laboratoria (samenwerkingsworkshops met ervaren musici), workshops en cursussen te organiseren met een combinatie van historisch georiënteerde volksmuziek en oude muziek. Ook wil FBA informatie op dit gebied verzamelen en kanaliseren, en fysieke en digitale ontmoetingsplekken te creëren voor allerlei muziekliefhebbers: jong en oud, met diverse stijlen en voorkeuren, van diverse culturen en achtergronden, professionals en amateurs. De organisatie zoekt daarbij samenwerking met zowel jonge als gerenommeerde musici die in staat zijn verder te kijken dan de muzikale en culturele afbakeningen uit het verleden.

FBA wil een brug slaan tussen groeperingen met verschillende culturele achtergronden door de verbinding tussen allerlei uitingen van volksmuziek en de van nature levendige oude muziek te herstellen, iets dat in bestaande festivals niet of nauwelijks aan bod komt. Daarbij zal, waar mogelijk, wel samenwerking worden gezocht met bestaande evenementen, in binnenland en buitenland.

1.1 Visie en missie

Nederland is al decennia lang een gidsland voor de historisch geïnformeerde uitvoeringspraktijk van oude muziek. We lijken daarbij echter door de focus op de (kunst)muziek van de toenmalige Europese elite een belangrijk deel van ons muzikale erfgoed te vergeten. In de jaren 1600 - 1750 was muziek alomtegenwoordig in de Europese steden: in de theaters (indertijd bepaald niet zo chique als nu), in de kroegen, bij de jaarmarkten en kermissen. Met name in Nederland is die muziek voor dagelijks gebruik goed gedocumenteerd. Scherpe afbakening van genres en van muziek van de verschillende bevolkingsgroepen waren er niet.

FolkBaroque Amsterdam stelt zichzelf ten doel om de volkse muziek uit de renaissance en barok opnieuw een klinkende dialoog aan te laten gaan met de kunstmuziek uit die tijd, om een zeer divers publiek aan te trekken en de muziekpraktijk te vitaliseren.

1.2 Doelstelling

Het organiseren van festivals en concerten, workshops, cursussen, lezingen en publicaties, om de combinatie van (historisch georiënteerde) volksmuziek en oude muziek te laten klinken en te stimuleren.

2. Huidige situatie

FBA bundelt kennis en ervaring uit de internationale wereld rond oude muziek, de wereld rond historische folk, het onderwijs, de wetenschappen en het zakenleven. De organisatie heeft een gezonde ambitie en staat garant voor een doordachte visie en realistische planning.

2.1 Strategie en activiteiten van de organisatie

In de strategie van FBA dient de missie (zie hierboven, 1.1) steeds centraal te staan. Die missie maakt FBA uniek. In de eerste plaats zal FBA zich richten op de mensen die nu al enthousiast deelnemen aan de genoemde genres: barok, (historische) volksmuziek. Daar immers moeten we de interesse vinden. Door tegelijk een boeiend landschap aan te bieden (naast de concerten ook blogs, prikkelende inhoud van sociale media, gerichte clinics) wil FBA niet alleen deze mensen bij zich betrekken maar ook mensen vanuit de marges van deze genres binnenhalen. Kern-elementen in het strategisch beleid: kwaliteit bieden, innoveren, tegelijk modieus zijn en diepgang bieden. Zowel sterren met cult-status

programmeren als onverwachte, revolutionaire acts. Intensieve workshops aanbieden en prikkelende blogs en items op sociale media lanceren.

Nog in 2018 wil FBA:

- de stichting (bestuur en organisatie), de financiële middelen, de website, het beleidsplan en het activiteitenprogramma op de rit krijgen
- naamsbekendheid en enthousiasme kweken
- het festivalprogramma voor 2019 voorbereiden
- afspraken maken met stichting Grachtenfestival en het Rudolstadt Festival over uitwisseling van informatie, participatie en wederzijdse promotie en in 2019
- startsubsidies en ANBI-status verkrijgen
- een conceptbegroting opstellen voor 2018 en 2019
- aansluiting zoeken bij bestaande netwerken in zowel oude muziek als historisch georiënteerde volksmuziek
- sponsors en donateurs werven en de eigen middelen uitbreiden
- opstellen van een reglement

FBA-activiteiten in 2019:

- het eerste, eendaagse, FBA-festival als eigen publieksactiviteit (in mei)
- samenwerking met Rudolstadt Zomerfolk Festival (in juli) en in Grachtenfestival (in augustus)
- implementatie van de Governance Code Cultuur
- voorbereiding van het FBA-festivalprogramma voor 2020
- afspraken met stichting Sail Amsterdam voor participatie in 2020
- subsidies verkrijgen
- de Stichting Vrienden van FBA opzetten (uitbreiding van de eigen middelen)
- sponsors werven (uitbreiding van de eigen middelen)
- criteria ontwikkelen voor gesegmenteerd donateurschap

FBA-activiteiten in 2020:

- een driedaags festival in Amsterdamse kerken voor breed, internationaal publiek (in mei)
- een drijvend/varend FBA-podium tijdens Sail Amsterdam 2020 (augustus)
- verdere uitbouw van activiteiten en naamsbekendheid
- uitbreiding van de organisatie
- voorbereiding van het FBA-festivalprogramma voor 2021 - een meerdaags festival in Amsterdamse theaters, kroegen en speelhuizen
- sponsors en donateurs werven

3. Doelgroep

FolkBaroque Amsterdam richt zich op een internationale, multiculturele mix van nieuwsgierige muziekliefhebbers van alle leeftijden. FBA houdt daarom rekening met de toename van het aantal internationale studenten in de Randstad, en met het veranderen van de publiekssamenstelling in het algemeen, met name wat betreft culturele achtergrond en leeftijdsopbouw. FBA ziet in de combinatie van historische volksmuziek en oude muziek een geweldig middel om ook allochtone stadsbewoners te interesseren. Cultuurliefhebbers sluiten zich steeds meer individueel en incidenteel aan bij verschillende stijlen en evenementen. Meer dan een vast genre zoekt men ervaringen: sfeer, spektakel en extase. In die veranderende cultuur wil FBA een wegwijzer zijn naar de rijkdom en vitaliteit van ons muzikale erfgoed door juist de confrontatie van historische volksmuziek en cultuurmuziek te (onder)zoeken.

Anderzijds wil FBA voor musici uit uiteenlopende genres een werkplaats bieden waar oude muziek en folk/volksmuziek geactualiseerd worden.

4. Promotie, online en offline

FBA gaat deze doelgroepen zowel online als offline benaderen.

Online: FBA start met het opzetten van een website en van online content via sociale media (presentatie via Facebook, Instagram, Twitter en YouTube, inclusief illustraties met authentieke beelden en filmmateriaal).

De FBA-website biedt naast informatie over musici en links naar hun sites ook de mogelijkheid korte muziekfragmenten en video's te bekijken en te beluisteren van hun meest recente concerten. Geprobeerd wordt om op deze manier folkbarok aantrekkelijk te maken voor mensen die geen directe binding hebben met dit genre.

Offline: een half jaar voor het festival zal FBA beginnen met het creëren van naamsbekendheid. Niet alleen door met Instagram en aanverwante sociale media potentieel publiek betrokken en enthousiast te krijgen.

FBA zoekt ook publiciteit via het sturen van een persbericht aan Podium Witteman, Spiegelzaal en soortgelijke programma's, aan landelijke en regionale dag- en weekbladen, muziekbladen, studentenbladen etc. Ook zal FBA proberen aan te haken bij bestaande festivals rond verschillende genres en bij grote evenementen zoals Sail Amsterdam 2020.

Enkele weken voor elk festival zal FBA de publiciteit online en offline nog meer toespitsen: interviews met deelnemende musici, lancering van een programma-magazine met boeiende inhoud, in de sociale media aangevuld met audio, video en foto's. En ná het festival zorgt FBA voor publiciteit via recensies en opnames.

5. Bestuur en organisatie van stichting FolkBaroque Amsterdam

Stichting FolkBaroque Amsterdam is opgericht bij notariële akte van 3 juli 2018. De stichting is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 72051647. Het RSIN-nummer is 858964983. De aanvraag voor een ANBI-status zal zo spoedig mogelijk worden ingediend.

Het bestuur van de stichting bestaat uit personen met expertise op het gebied van cultuur, onderwijs, bedrijfsleven en juridische expertise. Het is als volgt samengesteld:

- dr. Willem Kuiper (fiscaal jurist) – voorzitter
- ir. Martijn van Wijngaarden (management consultant) – penningmeester
- Herlinde Gerrits – secretaris

Het bestuur ontvangt geen vergoeding voor zijn werkzaamheden. Op zo kort mogelijke termijn zal het bestuur een drietal personen machtigen om het bestuur als directie namens de stichting op te treden naar buiten toe binnen nader te omschrijven grenzen. Deze directie zal bestaan uit:

- Teunis van der Zwart (musicus, hoofd oude muziekafdeling Conservatorium van Amsterdam) – algemeen en programmadirecteur
- Irit van der Veldt – commercieel directeur
- dr. Jos Koning (musicoloog, socioloog, musicus) – artistiek adviseur

De stichting heeft vooralsnog geen werknemers in dienst. Als vrijwilliger werken momenteel voor de stichting:

- Robert Loeber (website)
- Saskia Koster (communicatie en vormgeving)

6. Financiële middelen

6.1 Sponsors, donateurs

FBA is zich ervan bewust dat veel culturele instellingen van de overheid de opdracht hebben gekregen zelf op zoek te gaan naar financieringsbronnen en minder afhankelijk te zijn van overheidssubsidies. Bovendien tonen bedrijven steeds meer maatschappelijke betrokkenheid: men wil iets goeds doen voor de maatschappij; cultuur maakt daar deel van uit. Bedrijven zien een relatie met de culturele sector als winstgevend in de vorm van corporate identity en creativiteit van werknemers (Agenda Cultuur 2017-2020). FBA is al actief op zoek naar sponsors en donateurs onder de middenstand in Amsterdam, maar ook onder (internationale) bedrijven die met een bijdrage hun multiculturele imago willen versterken.

Daarnaast gaat FBA een stichting Vrienden van FolkBaroque oprichten. Het verkrijgen van de ANBI-status speelt hierbij een flinke rol. In de toekomst zullen donateurs ook gesegmenteerd geworven en benaderd worden.

6.2 Subsidies

Er is al een begin gemaakt met het werven van subsidies bij diverse fondsen. De komende maanden worden deze activiteiten intensief voortgezet.

6.3 Overige inkomsten

Advertenties in het programma-magazine van het festival en in andere publicaties moeten een bijdrage leveren. Uiteindelijk zullen ook de entreegelden en de opbrengsten voor deelname aan activiteiten als masterclasses, workshops en cursussen voor amateurs etc. een substantiële rol moeten gaan spelen.

Dit beleidsplan 2018-2020 is door het bestuur van de stichting Folkbaroque Amsterdam goedgekeurd in zijn vergadering van 7 september 2018.

Bijlage: Amsterdam 1700 – een bruisende muziekstad

Anno 1700 was in Amsterdam overal muziek te horen.

Misschien verbaast deze mededeling de barok-kenners. Amsterdam? Noem dan eens namen van grote barokcomponisten in die stad? Goed, wellicht zal men Sweelinc of Locatelli noemen, een enkeling Padbrue, De Konink, Nozeman, De Fesch, maar verder?

Maar toch! We moeten wel een andere bril opzetten – of anders luisteren. Barokke kunstmuziek zoekt men in Amsterdam vergeefs. Natuurlijk – kunstmuziek was te horen in vorstelijke hoven, of in de grote kathedralen van de katholieke of evangelische kerk, en die vond je niet in Amsterdam. Want Amsterdam was een egalitaire samenleving, en zelfs de rijken – de kooplieden en regenten – konden zich zulke muziek niet veroorloven.

Maar andere muziek was er des te meer. De speelhuizen: Amsterdam was er beroemd om. Berucht zelfs, om die etablissementen vol drank, dans, muziek en gezang (en lichte dames die klanten zochten). Een speelhuis had muzikanten in dienst, twee, drie, soms wel zes. Dansmuziek was hun specialiteit, recht door zee-muziek met een volks en vaak swingend karakter – maar onmiskenbaar barok! Deze beroepsmuzikanten speelden viool, bas (cello, contrabas, violone) en soms klavecimbel of spinet. Ook hakkebord was vaak te horen, vooral als het ensemble joods was, zoals vaak in de speelhuizen; Amsterdam was een smeltkroes; het overgrote deel van de bevolking stamde uit het buitenland. Rond 1580 waren duizenden Vlamingen hier naar toe gevlucht, vergezeld van grote groepen Sefardische Joden die eerder uit Spanje en Portugal verdreven waren, en van uit Frankrijk verdreven Hugenoten. Rond 1660 arriveerden berooide Joden uit Oost-Europa. Eerder die eeuw was de grootste groep gearriveerd: Denen en Duitsers, slachtoffer van de Dertigjarige Oorlog. Amsterdam bood iedereen onderdak.

Het orkestje van de Amsterdamse Schouwburg (aan de Keizersgracht) werd gerecruteerd uit deze speelhuismuzikanten. Alles op de Bühne – tragedies, kluchten en balletten – werd muzikaal begeleid. Deze muziek is alleen eenstemmig overgeleverd; de arrangementen werden via improvisatie tot stand gebracht! Overigens ging het er in de schouwburg bepaald heftiger en rumoeriger aan toe dan tegenwoordig, en dat geldt zowel het publiek als de musici. Dat verbijsterend veel van deze simpele muziek – ‘kroeg-barok’ – bewaard is gebleven danken we niet zozeer aan die speelhuis- en schouwburgmuzikanten zelf. Net als de speelliederen bij kermis en jaarmarkten speelden zij uit het hoofd en ze leerden hun repertoire meestal ook via de oren. Maar de ‘betere burgers’ bezochten graag speelhuizen en de schouwburg, en deze muziek was in hun kringen bijzonder populair. Als ze zich vrije tijd konden veroorloven leerden ze graag noten lezen en pakten ze viool, hobo, blokfluit of traverso. De grote Amsterdamse muziekdrukkers (Estienne Roger, Pieter Mortier, Johannes Smit) gaven reeksen boeken uit met duizenden melodieën uit speelhuis en schouwburg, een aantal dat nog overtroffen wordt door wat er in handschriften (van burgers en een enkele muzikant) terug te vinden is. Leg daarnaast de vele, vele tientallen in Amsterdam uitgegeven liedboeken met Nederlandse teksten op toen bekende melodieën en we zien dat er sprake is van een muzikaal erfgoed dat in Europa zijn weerga niet kent. Muziek die heel hoorbaar uit de baroktijd stamt maar tegelijk voor onze oren een volks, dansmatig en meeslepend karakter heeft. Muziek ook die het moet hebben van een bijpassende uitvoering en van een arrangeerwijze die wél vaart bij improvisatie!